

ZA SEBA

Politika ochrany detí

2026

www.zaseba.sk

1. Úvod

Občianske združenie ZA SEBA realizuje vzdelávacie a preventívne programy pre deti a mládež zamerané na prevenciu násilia, šikany a na získavanie zručností v oblasti osobnej bezpečnosti.

Pri práci s deťmi vychádzame z princípov bezpečia, dôstojnosti a rešpektu ako základných podmienok vzdelávacieho procesu. Táto politika stanovuje pravidlá, postupy a zodpovednosti, ktoré zabezpečujú ochranu detí v rámci všetkých aktivít ZA SEBA, o.z.

2. Základné princípy

- Každé dieťa má právo na bezpečie, rešpekt a ochranu pred akoukoľvek formou násilia.
- Najlepší záujem dieťaťa je vždy nadradený iným záujmom.
- Netolerujeme žiadnu formu násilia (vrátane fyzického, psychického, sexuálneho násilia, rodovo podmieneného a iných foriem násilia).
- Vytvárame prostredie, v ktorom sa deti môžu bezpečne vyjadriť a vyhľadať pomoc.
- Zodpovednosť za ochranu detí nesú všetci, ktorí sa podieľajú na aktivitách ZA SEBA, o.z.
- ZA SEBA, o.z. uplatňuje princíp nulovej tolerancie voči akémukoľvek porušeniu práv detí alebo tejto politiky.
- Účastníctvo je vždy informované o rozsahu, prevedení a forme aktivít a má právo nezúčastniť sa bez následného postihu.

3. Vymedzenie pojmov

Dieťa – každá osoba do 18 rokov.

Ohrozenie dieťaťa – správanie alebo situácia, ktorá má potenciál spôsobiť dieťaťu vážnu alebo opakovanú ujmu na fyzickom alebo psychickom zdraví, bezpečí alebo dôstojnosti, alebo prekračuje bežné sociálne a výchovné interakcie primerané veku dieťaťa; za ohrozenie sa nepovažujú bežné konflikty, nesúhlas alebo krátkodobé emocionálne reakcie, pokiaľ neeskalujú do vyššie uvedených foriem správania.

Nevhodné správanie zahŕňa najmä:

- fyzické alebo psychické ubližovanie,
- šikanovanie (vrátane kyberšikany),
- sexualizované správanie:
 - rozumie sa ako správanie, komunikácia alebo interakcia so sexuálnym podtónom namierená voči dieťaťu.
 - za sexualizované správanie sa **nepovažuje**:
 - primeraná odborná a edukatívna diskusia na tému vzťahov, hraníc, násilia alebo sexuálneho obťažovania, ak prebieha v bezpečnom skupinovom prostredí, je vedená profesionálne a je zameraná na prevenciu, podporu a ochranu detí;
 - veku-primerané modelové situácie, ktoré obsahujú prvky obťažovania a rôznych foriem násilia. Modelové situácie sú vedené trauma-informovane, na dotyk sa využíva predmet namiesto ruky (napr. lapa alebo penová nudla) a je prítomná separácia osoby lektorstva od "agresora" pomocou odlišovacích prvkov ako okuliare, prípadne aj kapucňa či maska.
- ponížovanie, zastráňovanie alebo manipuláciu,
- neprimeraný fyzický kontakt (napríklad dotyk mimo aktivít, dotyk bez súhlasu).

4. Oblasť pôsobnosti

Táto politika sa vzťahuje na:

- všetkých lektorov a lektorky ZA SEBA, o.z.,
- zamestnané a spolupracujúce osoby,
- dobrovoľníctvo,
- organizácie spolupracujúce na aktivitách,
- všetky aktivity a miesta, kde ZA SEBA, o.z. pracuje s deťmi (školy, Centrá pre deti a rodinu, podujatia).

5. Bezpečné prostredie pri realizácii vzdelávacích a preventívnych programov

Pri realizácii vzdelávacích a preventívnych programov dbáme na:

- jasné nastavenie pravidiel správania,
- dobrovoľnosť zapojenia účastníkov do aktivít,
- rešpektovanie osobných hraníc každého účastníka,
- primeranosť aktivít veku a skúsenostiam detí,
- citlivý prístup k deťom so skúsenosťou s násilím alebo traumou,
- vytváranie prostredia založeného na dôvere, v ktorom deti vedia, na koho sa obrátiť,
- prítomnosť pedagóga a/alebo zodpovednej osoby počas aktivít (v školách/CDR).

V prípade, že dieťa iniciuje individuálny rozhovor s lektorom alebo lektorkou (napr. zdieľanie osobnej alebo citlivej skúsenosti), je takýto rozhovor možný a považuje sa za dôležitú súčasť podpory dieťaťa.

Lektor alebo lektorka v takýchto situáciách:

- zachováva profesionálny a podporný prístup;
- nekladie invazívne alebo neprimerané otázky;
- vyhýba sa zdieľaniu vlastných intímnych skúseností;
- vedie rozhovor primerane veku a situácii dieťaťa;
- podľa potreby zabezpečí zapojenie ďalšej zodpovednej osoby (napr. pedagóga, pracovníka CDR), najmä ak ide o podozrenie na ohrozenie dieťaťa.

Individuálne rozhovory prebiehajú, pokiaľ je to možné, v prostredí, ktoré je bezpečné a primerane otvorené (napr. na dohľad iných osôb), aby sa predišlo nedorozumeniam.

6. Kódex správania

Každý, kto pracuje s deťmi v rámci ZA SEBA, o.z.:

Je povinný:

- správať sa k deťom s rešpektom a dôstojnosťou;
- vytvárať bezpečné a podporné prostredie;
- rešpektovať osobné hranice detí;
- primerane reagovať na prejavy nevhodného správania;
- podporovať deti vo vyhľadání pomoci.

Je zakázané:

- fyzicky alebo psychicky ubližovať deťom;
- ponižovať, zosmiešňovať alebo zastrášať deti;
- nadväzovať s deťmi nevhodné alebo neprimerané vzťahy;
- zostať s dieťaťom osamote v situáciách, ktoré môžu viesť k riziku alebo k nedorozumeniam;
- kontaktovať deti mimo programu bez vedomia školy alebo zákonného zástupcu;
- poskytovať deťom súkromné údaje (adresa, sociálne siete, súkromné číslo,...)
- zdieľať osobné údaje alebo fotografie detí bez súhlasu zákonného zástupcu.

7. Nábor a príprava lektorov

ZA SEBA, o.z. dbá na bezpečný výber spolupracovníkov:

- preverujeme skúsenosti a vhodnosť práce s deťmi,
- v relevantných prípadoch vyžadujeme preukázanie bezúhonnosti,
- zabezpečujeme odbornú prípravu v oblasti:
 - o práce s deťmi,
 - o prevencie násillia,
 - o bezpečnej komunikácie,
- lektorstvo je oboznámené s touto politikou a zaväzuje sa ju dodržiavať.

8. Ochrana súkromia a práca s údajmi

- Osobné údaje detí spracúvame v súlade s GDPR.
- Fotografie a videozáznamy detí:
 - o vyhotovujeme a zverejňujeme len na základe informovaného súhlasu zákonného zástupcu;
 - o zároveň rešpektujeme aj vôľu samotného dieťaťa;
 - o v prípade, že nie je možné zabezpečiť súhlas, používame anonymizované zábery, pri ktorých nie je možné identifikovať konkrétne osoby.
- Informácie o deťoch nepoužívame na iné účely ako na realizáciu programu.

9. Nahlasovanie a riešenie podozrení

Každé podozrenie na ohrozenie dieťaťa berieme vážne.

Postup:

1. Okamžite zabezpečiť bezpečie dieťaťa znamená prijať primerané kroky na zabránenie ďalšiemu ohrozeniu, najmä:
 - prerušiť nevhodné alebo rizikové správanie,
 - oddeliť dieťa od zdroja ohrozenia, ak je to možné,
 - zabezpečiť prítomnosť ďalšej zodpovednej dospelšej osoby (napr. pedagóga, pracovníka zariadenia),
 - v prípade potreby vyhľadať odbornú alebo krízovú pomoc.
2. Informovať zodpovednú osobu (pedagóga, pracovníka CDR alebo koordinátora programu ZA SEBA, o.z.).

3. Zdokumentovať situáciu (stručne, vecne).
4. V prípade potreby kontaktovať príslušné inštitúcie (škola, sociálne/zdravotné služby, polícia).

ZA SEBA, o.z. zabezpečuje, aby:

- každý spolupracovník/-čka vedel, komu nahlásiť podozrenie;
- nahlasovanie bolo bezpečné a bez negatívnych dôsledkov;
- každý podnet bol riadne prešetrený.

Každá osoba zapojená do aktivít ZA SEBA, o.z. má povinnosť bezodkladne nahlásiť akékoľvek podozrenie na porušenie tejto politiky.

V prípade bezprostredného ohrozenia zdravia alebo života dieťaťa je potrebné bezodkladne kontaktovať tiesňové zložky (112).

10. Zodpovednosť

Za implementáciu tejto politiky zodpovedá vedenie ZA SEBA, o.z..

Konkrétne:

- koordinuje jej dodržiavanie;
- zabezpečuje školenia a informovanie;
- rieši podnety a podozrenia;
- pravidelne vyhodnocuje jej fungovanie.

11. Aktualizácia politiky

Politika ochrany detí je pravidelne prehodnocovaná a aktualizovaná na základe:

- skúseností z praxe;
- spätnej väzby lektorstva a partnerov;
- aktuálnych odporúčaní v oblasti ochrany detí.

PRÍLOHA č.1: FORMULÁR NA NAHLÁSENIE INCIDENTU

ZA SEBA, o.z. – Politika ochrany detí

1. Základné údaje o hlásení

Dátum vyplnenia formulára:

Meno a priezvisko osoby, ktorá incident nahlásuje:

Pozícia / rola (lektor*ka, pedagóg, dobrovoľník, iné):

Kontakt (telefón / e-mail):

2. Informácie o incidente

Dátum incidentu:

Čas incidentu (ak je známy):

Miesto (škola / CDR / iné):

Názov organizácie / školy / zariadenia:

3. Popis incidentu

Stručne a vecne opíšte, čo sa stalo.

Uvádzajte fakty, nie domnienky.

Uveďte aj, ako ste sa o incidente dozvedeli – priame pozorovanie, výpoveď dieťaťa, iná osoba.

.....

.....

.....

.....

4. Zúčastnené osoby

(Uveďte iniciály alebo iný identifikátor – neuvádzajte celé mená, ak to nie je nevyhnutné)

Dieťa / deti:

Dospelé osoby (ak relevantné):

Svedkovia (ak sú):

5. Typ incidentu (označte)

- fyzické ubližovanie
- psychické ubližovanie / šikana
- kyberšikana
- sexualizované správanie
- nevhodný fyzický kontakt
- zanedbávanie
- iné:

6. Okamžité kroky

(Aké opatrenia boli vykonané bezprostredne po incidente?)

.....
.....
.....

7. Nahlásenie incidentu

Bol incident nahlásený ďalšej osobe / inštitúcii?

áno nie

Ak áno, komu:

- pedagóg / škola
- pracovník CDR
- koordinátor ZA SEBA, o.z.

- polícia / sociálne služby
- iné:

8. Posúdenie naliehavosti

Ide o bezprostredné ohrozenie zdravia alebo života dieťaťa?

- áno nie

9. Ďalšie poznámky

.....

.....

.....

10. Vyhlásenie

Vyhlasujem, že uvedené informácie sú pravdivé a uvedené podľa môjho najlepšieho vedomia.

Podpis:

Dátum:

PRÍLOHA č.2: Dôležité kontakty

ZA SEBA, o. z.

Pod Vřškami 187/21

Brezová pod Bradlom, 906 13

Tel.: +421 951 480 500

E-mail: info@zaseba.sk

Web: www.zaseba.sk

Koordinátorka ochrany detí: Katarína Del Rio, katarinadr@zaseba.sk, +421 915 347 803

Štatutárna zástupkyňa ZA SEBA o.z.: Bianka Urbanovská,
bianka.urbanovska@zaseba.sk, +421 951 480 500

Telefónna Linka detskej istoty: 116 111 (bezplatná, anonymná, nonstop pre celé Slovensko)

Internetová on-line poradňa IPčko: www.ipcko.sk (bezplatná, anonymná, nonstop pre celé Slovensko)

Národné koordinačné stredisko pre riešenie problematiky násillia na deťoch:
<https://detstvobeznasillia.gov.sk/>

Záchranná a hasičská služba, polícia: 112

 Záchranná služba: 155

 Polícia: 158, 112

 Hasičská služba: 150

 Horská záchranná služba: 18 300